

Aðalskrivarafrágreiðing 2020

Eg skal siga eitt sindur um virksemið hjá Føroyska Bíbliufelagnum í 2019 og hvørjar ætlanir liggja fyri framman. Tit eru vælkomn við viðmerkingum og spurningum aftaná framløguna.

2019 hevur møguliga ikki verið eitt ár við so nógvum sjónligum virksemi í Føroyska Bíbliufelagnum sum ofta fyrr. Men tá tað er sagt, so hevur tað neyvan nakrantíð verið lagt so nógv arbeiði í av so mongum, sum júst í 2019.

Broyttar viðtøkur

2019 er fyrsta árið, eftir at viðtøkurnar vórðu broyttar; og Føroyska Bíbliufelagið er farið frá at hava limir til at hava stuðlar. Hetta hevði m.a. við sær at aðalfundurin varð avtikin og stýrslimirnir, ið fyrr vórðu valdir av aðalfundinum, nú verða valdir av stýrinum. Ein avleiðing av hesum, er, at stýrið hevur lagt størri dent á at vitja kirkjur og samkomur rund landið, tá stýrisfundir verða hildnir, fyri at varðveita tilknýtið millum Bíbliufelagið og stuðlarnar og fyri at vera meiri sjónlig um alt landið.

Forlagsleiðari settur

Tíðliga í 2019 varð tosað um at seta ein forlagsleiðara fyri forlagnum *BÓKINI*; og longu fyrsta mai, varð Jóngerð Mikkelsen sett sum forlagsleiðari á forlagnum. Hon hevur nógvar royndir innan forlagsvirksemi, m.a. frá Heimamissionsforlagnum. Grundin til setanina, er, at Bíbliufelagið hevur ikki minni enn tvær stórar útgávur ávegis, og fyri at megna hetta, saman við dagliga virkseminum, er neyðugt at hava roynd fólk, ið kunna halda mongu træðrunum. Jóngerð samskipar virksemið í forlagnum og stóran part av arbeiðinum í bólkunum, sum arbeiða í løtuni.

Um somu tíð var Ásbjørn Jacobsen eisini settur meira formliga at røkja tænastrarnar á talgilda økinum umframt nakrar uppgávur. Hetta arbeiði umfatar m.a. daglig bíbliuorð á Facebook, greinar á heimasíðuna og tíðindabrøv til stuðlarnar við jøvnum millumbilum. Eisini hevur Ásbjørn sent rokningar fyri Bíbliulesiætlaninar.

Eitt stig víðari við nýggju bíbliuni

Í 2014 handaði Hans Jacob Joensen Bíbliufelagnum nýumsettað Nýggja Testamenti og í 2016 Gamla Testamenti. Síðani tá og fram til 2019, hevur Føroyamálsdeildin á

Fróðskaparsetrinum gjøgnumlisið Nýggja Testamenti, og hjúnini Karin og Hans Oluf lisið Gamla Testamenti ígjøgnum.

Umframt hetta, vórðu sum kunnugt, Sálarnir ikki umsettir av nýggjum. Hetta játtaði Dávid Johannesen at átaka sær í 2018, og nú, 20. februar, 2020, varð hann liðugur og kundi handa Bíbliufelagnum teir. Sostatt er nú øll Bíblían umsett og eftir er “bara” lestrararbeiðið og sjálv útgávan. Sálarnir skula nú setast inn saman við restini av tilfarinum.

Á várið í 2019, varð so ein bólkur mannaður, ið umboðar eina breidd av kirkjuliga landslagnum í Føroyum, umframt ymsar førleikar og evni í grund- og føroyska málunum. Bólkurin við upprunaliga 12 limum, er nú tódnaður niður í 8. Lagt var frá landi beint eftir summarferiuna, og nakrir fundir hava verið. Tað er ofta tungt at fáa gongd á, og so hevur eisini verið her. Staðfestast má, at tað eru avbjóðingar at savna nógv sjálvboðin og virkin fólk, umframt, at úrtøkan fyri hvønn fundin, ikki hevur verið munandi, um náast skal á mál innan rímliga tíð. Ein útgávudagur er settur í 2023; men, um hetta skal náast, so mugu vit finna ein arbeiðsleist, sum ger úrtøkuna betur.

Ein bati í arbeiðinum hevur verið, at vit eru byrjað at brúka eitt nýtt forrit, sum flestu bíbliuumsetarar í dag nýta um allan heimin. *Paratext*, sum Sameindu Bíbliufeløgini eiga rættindi til, er sera væl egnað til endamálið og hevur eisini eginleikar, ið lætta um samskiftið innanhýsis og onnur uttanfyri.

Seint í oktober kom Brian Renes úr USA í eina viku at læra okkum at brúka *Paratext*; og stýrið fekk eisini møguleika at mæta honum. Áðrenn vitjanina, var allur tann nýggi bíbliuteksturin fingin inn í *Paratext*, so klárt var at fara til verka. Ígjøgnum hesa vikuna, lærdu vit at brúka forritið so mikið, at vit kundu taka tað í brúk og harvið leggja ein munandi betur grundvøll fyri komandi útgávuni. Breið semja er um, at *Paratext* er eitt sera stórt framstig fyri dagliga arbeiðið, og tíðarskeiðið var eisini hóskandi.

Leggjast kann aftrat, at Bíblían hjá Dahl/Viderøe og Nýggi Sáttmálin eisini eru umgjørd til *Paratext* og kunna tí brúkast í arbeiðinum, umframt, at tað bæði er lættari at arbeiða við hesum tekstum framyvir, og at allir tekstirnir eru væl goymdir í talgilda bókasavninum (Digital Library) hjá UBS. Eisini er fyrsta útgávan hjá Schrøter talgildað við góðari hjálp frá Enska Bíbliufelagnum (BFBS) og Henry D. Joensen, so at møguligt er at fáa hetta tilfarið út til føroyingar. Arbeitt verður við at fáa eina app við hesum tilfari í 2020.

Við síðuna av sjálvum bíbliutekstunum, hefur eisini verið arbeitt við at fáa til vega tilfar, ið skal nýtast til nýggju útgávuna. Her eru viðmerkingar og kort ein stórir partur av ískoytistilfarinum, sum vit ynskja skal prýða nýggju bíbliuna. Her er ætlanin at nýta viðmerkingar og tilvísingar frá nýggjastu norsku bíbliuumsetingini. Fyrirspurningur er sendur til Norra, og nú sær eisini út til, at hetta fer at gerast veruleiki.

Nýggi Sáttmálin

Nýggi Sáttmálin varð útgivin trúbotardagin, 31. oktober, 2017, og nú góð tvey ár seinni, er upplagið á 3.000 eintøk, nærum útselt. Tað ber boð um, at útgávan hefur rokkið ein stóran tørv. Tað var alla tíðina ætlanin at endurskoða NS, og byrjaði tað arbeiðið tíðliga í 2019, tá ein bólkur varð settur til uppgávuna. Arbeiðið gongur væl, og vónin er, at útgávan kann koma á mál seint í ár ella í fyrri hálvu av 2021. Ætlanin er, at dygdin skal vera nakað betur enn seinast, so bókin verður meira haldfør.

Ætlanin er eisini at geva eina talgilda útgávu av NS, so at tað betur nøktar tørvinn hjá málbólkinum. Vón er um at fáa stuðul til slíka útgávu, so prísurin kann haldast innanfyri rímiligt mark.

Tá hesin bólkurin hefur lokið sítt arbeiði, verður umhugsað, um hann kann fara víðari til at lesa Nýggja Testamenti í nýggju Bíbliuni, men so má bólkurin styrkjast við øðrum førleikum.

Talgildi heimurin

Eftir at stýrið í 2017 heitti á Ásbjørn Jacobsen, fyrrv. aðalskrivara, um at samskipa útgávu av tilfari á Facebook og heimasíðu okkara, hefur virkseimið verið støðugt. Limirnir hava eisini notið gott av hesum framúr arbeiði; tí kunningarskriv eru javnan send, so at stuðlarnir fáa góð tíðindi um ymiskt bíbilskt og tí, Bíbliufelagið tekst við. Nú er okkurt nýtt á Facebook dagliga, og javnan verður nýtt tilfar lagt út á heimasíðuna.

Forlagið Bókin

Virkseimið í forlagnum *BÓKINI*, hefur ikki verið stórt aftrat bíbliuútgávanum, sum eru nevndar. Tó so, okkurt hendir. Nakrar bøkur eru tiknar fram og umrøddar, og ein barnabók til yngri børn er umsett og send til uppseting og prentingar. Talan er um leysliga umsett bíbliuvers, sum eru myndað, og møguleiki er eisini at klistra viðfylgjandi myndir í bókina. Hon roknast at koma út í summar. Onkur onnur útgáva er í umbúna, men endalig støða er ikki tikin enn.

Sølan av bókunum hjá Bíbliufelagnum er ymisk. Fleiri av bíbliunum eru væl seldar og onkur er útseld, meðan seinasta barnabókin, *Meldurbíblían*, hefur ekki selt so væl. Tað er ætlanin at gera meira við lýsingarpartin, men enn er ekki so nógv hent.

Fíggjarliga støðan

Saman við eldri útgávuunum, eru nýggju útgávuarnar og komandi útgávu, ein fortreyt fyri fíggjarliga grundarlagnum undir virkseminum hjá felagnum. Fleiri av vanligu bíbliunum og *Nýggja Sáttmálanum*, eru útseldar ella nær við, so neyðugt er at taka støðu til at prenta av nýggjum. Í løtuni verður kannað hvørjar útgávu skula endurprentast, hvussu hetta kann gerast, og hvussu nógv tað kostar.

Havandi í huga, hvussu nógv ein nýggj umseting/útgáva og endurprent kostar, er greitt, at tørvur er á meiri fígging enn verandi útgávuvirksemið og stuðlar megna at fíggja. Tí hefur starvsnevndin arbeitt við einum fíggjarátaki, sum skal venda sær til alt landið. Hetta er seinkað nakað, men nú er so uppskot til átakið komi undir land, og hetta verður umrøtt seinni í dag. Søkjast skal eisini um stuðul, har tað ber til, m.a. hjá Mentamálaráðnum o.ø., um tað skal eydnast at fíggja ætlaðu útgávuarnar.

Norðurlendskt samstarv

Sum vanligt, var felagsfundur ímillum øll tey norðurlendsku og baltisku londini eisini í 2019 og hesaferð var fundurin í Uppsala í Svøríki seinast í august. Bæði svenska og norska Bíbliufelagið, hava fingið nýggjar aðalskrivarar, so hóast eg bert gangi á fjórða ári, so eri eg nú um at verða gamal í garði í hesum høpinum.

Tað er altíð áhugavert og læruríkt at hoyra, hvat og hvussu tað gongur í grannalondunum, og er hetta ein góður grundvøllur fyri íblástri og samstarvi, sum mangan er komið serliga okkum “smáu” væl við. Vit fáa m.a. Bíbliulesiætlanina frá dønum fyri einki og norska Bíbliufelagið hefur stuðlað okkum við vitjan og fígging av skeiði.

Sameindu Bíbliufeløgini

Síðani vit gjørdust limir í UBS í 2016, er eitt munagott samskifti so líðandi bygt upp, og er tað ekki so lítið av kunning o.ø., sum kemur frá teimum. Tað kostar um 20.000 kr (3.000 USD) at vera limur, men tað gevur eisini avkast á nøkrum økjum. Vit hava m.a. luttikið á onkrum skeiði, og nú, seinast, fingur vit *Paratext* og vitjandi upplæring uttan nakran kostnað. Eitt lítið felag, er avmarkað í mun til tey størru, sum hava serkøn fólk og virksemi á fleiri økjum, har vit ekki kunna fylgja við og bjóða inn. Men tað er neyðugt at meta um, hvat vit kunna brúka orku uppá, og hvat má fara afturvið

borðinum. Tað eru tó fleiri smærri Bíbliufeløg, sum eru í somu støðu sum vit, og har ber til at fáa og geva vegleiðing, sum mangan er bílig í mun til at gera egnar royndir í blindum.

UBS eggjar eisini Bíbliufeløgnum, at standa saman og eftir førimuni at stuðla bíbliuarbeiðið aðrastaðni, har orka og førleiki vantar. Hetta er eitt av fleiri økjum, sum “*Philadelphia Lyftið*” umrøður. Føroyska Bíbliufelagið hevur leingi stuðlað nøkrum verkætlanum, sum onnur hava staðið fyri. Hóast nóg mikið er at brúka orku og pening til heima, so eigur tað altíð vera partur av okkara virksemini, at stuðla bíbliuøkini hjá okkara systkjum í øðrum londum. Vit teljast ikki millum størstu londini, men vit eru millum ríkastu lond í heiminum, og skula minnast til, at vit kunna vælsigna onnur eftir førimuni. Hetta verður eisini viðgjørt seinni í dag, tá Sat 7 er á skránni.

Hvørt ár skipar UBS fyri einum “Round Table” fundi, har aðalskrivarar í BF møtast fyri at deila vitan og tosa um komandi ætlanir. UBS ynskir, at feløgini luttaka minst triðja hvørt ár, men vit hava ikki luttikið enn. Av tí at vit ikki hava luttikið fyrr, hava vit í ár fingið bjóðað fría ferð og luttøku til Suðurafrika, har stevnan er. Men ivasamt er um tað ber til hjá okkum.

Ætlanir fyri 2020

Á nýggjárinum, byrjaði eitt átak, kallað “Bíblia 2020”, sum er ætlað at styrkja bíbliulestri um allan heim. Tað er Skotska Bíbliufelagið, sum samskipar tiltakið fyri okkara viðkomandi. Við tað, at vit finga okkara Bíbliur yvir í *Paratext* og í talgildað bókasavnið, kundu vit tekna okkum sum luttakari og leggja okkara bíbliu inn í eina tilgjørda app. Tey, sum tekna seg, fáa føroyskan bíbliutekst at lesa hvønn morgun og kunna taka seg sjálvi upp á video og leggja upptøkuna út á eina tilgjørda heimasíðu.

Arbeiðið við nýggju bíbliuni og endurskoðanini av Nýggja Sáttmála, fylla framvegis heilt nógv restina av árinum og longur fram eisini. Eitt er arbeiði, men fíggjarligi parturin er ein fyrirtreyt fyri, at verkætlaninar kunna náa fram til útgávu. Tí má fíggjarátakið fáast av bakkastokki sum skjótast.

Virksemið á netinum skal varðveitast, men ynskiligt er, at útbúnaður og vitan hjá UBS kann gagnnýtast betur enn higartil, m.a. við at fáa meira av okkara tilfari atkomuligt talgilt. Stórur partur av okkara virksemini er treytað av vælvild frá góðum fólki, sum vilja leggja nakað eftir seg uttan at fáa tað stóra peningaliga afturfyri.

Føroyska Bíbliufelagið stendur í stórari skuld til øll hesi menniskju. Má Gud ríkiliga vælsigna tykkum eins væl og okkum, sum vera lønt.

Eitt er pengar, men uttan, at Harrin stýrir verkinum, arbeiða smiðirnir til einkis. Tað er grundleggjandi, at Føroyska Bíbliufelagið livir eftir orðinum, vit eru sett at fáa út, og tí er bønarárbeiðið tað mest týðandi, okkara stuðlar kunna gera. Latið okkum framhaldandi standa saman um hetta stóra verk, sum hvørki sæst ella hoyrist.

Trúfastur er hann, sum kallanina hevur givið. (1 Tess 5,23-25)

Takk fyri!